

Novaj Községi Önkormányzat Képviselő-testületének Gazdasági Programja 2024-2029.

A GAZDASÁGI PROGRAM CÉLJA

A Képviselő-testület a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-ára figyelemmel készíti programját.

A Mötv. 116. §-a rögzíti, hogy:

„(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

4) A gazdasági program, a fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A Képviselő-testület feladata és célja, hogy a lakosság által biztosított bizalmának megfelelően teljes felelősséggel és legjobb tudásával, a költségvetés lehetőségeivel összhangban segítse elő Novaj további fejlődését, működjön közre az itt élők életszínvonalának emelésben. Célja, hogy az önkormányzat által kötelezően, illetve önként vállalt feladatokat lehetőségei szerinti legmagasabb színvonalon lássa el.

Novaj Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a jövő iránt érzett felelőssége tudatában alapvető fontosságúnak tartja a település működését és fejlesztését. A képviselők elsődleges feladatuknak tekintik, hogy aktívan közreműködjenek a képviselő-testület munkájában, javaslataikkal, előterjesztéseikkel a település előrehaladását segítsék, tekintettel arra, hogy felelősséggel a település választópolgárai összességének tartoznak.

A GAZDASÁGI PROGRAM ALAPELVEI

A Képviselő-testület gazdaságpolitikáját a világosság, az átláthatóság, a folyamatosság és folytonosság, valamint a következetesség elvének szem előtt tartása mellett kell kialakítani.

Novaj község gazdasági programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze azokat a célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, melyek a település lakóinak életminőségét javíthatják. A települési gazdasági programnak bele kell olnadnia a térségi gazdaságfejlesztési elképzelésekbe, s az egymásra épülést biztosítva koherens egységgé kell formálni.

Az önkormányzati intézmények működtetését, az önkormányzati alapfeladatok ellátását folyamatosan és jó színvonalon kell biztosítani. Gondosan kell előkészíteni a 2024. évben hivatalba lépett képviselő-testület öt

éves tevékenységét és a következő képviselő-testület munkáját, a jogutódlásra és a folyamatosságra komoly hangsúlyt helyezve.

A nevelés-oktatás, a települési infrastruktúra további fejlesztése, a közösségépítés és kulturális hagyományaink ápolása a jövő fejlődésének három alappillére, ez teszi lehetővé településünk művelődésének és gazdaságának előrehaladását.

Az önkormányzat pénzügyi stabilitásának megőrzését, a fejlesztési források átgondolt felhasználását a Képviselő-testületnek prioritásként kell kezelni. Ennek érdekében olyan döntéseket kell hozni évről-évre, hogy az Önkormányzat minden évben működni tudjon és a fejlesztési lehetőségeknek is forrást biztosítson. A központi támogatások folyamatos csökkenése okán a Képviselő-testület gazdaságpolitikájának kialakítása során ügyelni kell a takarékos gazdálkodásra, a működési költségek optimalizálására. Emellett elsősorban olyan pályázati célokat kell kitűzni, amelyek megvalósulást követően nem, vagy csak kis mértékben tartalmaznak fenntartási terhet az Önkormányzat részére.

A Képviselő-testület munkájában a személy szabadsága, az egymásért való felelősség, az önszegély, öntevékenység, önszerveződés segítése, a helyi szervezetek saját felelősségvállalással történő önkormányzata és a közjó érdeke együttesen kell, hogy érvényesüljön.

A gazdasági program közös elve, hogy Novajon élni, biztonságos otthont teremteni és fenntartani csak úgy lehet, ha mindenki lehetősége szerint értékteremtő módon hozzá tesz valamit közös életünk szervezéséhez. A Képviselő-testületnek továbbra is határozott szándéka az, hogy életminőségünk javítása közüggyé váljon. Ezt fogja szolgálni a helyi közigazgatás és az intézményi szolgáltatások alkalmazott gyakorlata, folyamatos fejlesztése.

Önkormányzatunk meghatározó szerepet gyakorol a lakosság életminőségének javulása, a jólét emelése érdekében:

Ez függ:

- munkahelyeink, térségi szerepeink stabilitásától,
- közbiztonságunktól,
- infrastruktúránk fejlettségétől,
- a közlekedés biztonságától,
- környezetünk védelmétől,
- innovációs készségünktől
- szociális érzékenységünktől
- a helyi lakossággal meglévő kommunikációtól

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a Képviselő-testületnek, az alábbiakra kell koncentrálnia:

- megvalósítható célkitűzésekre
- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.
- helyi bevételek optimális (működési és fejlesztési célra történő) felhasználására
- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,

Fontosnak tartjuk, hogy a településünk Gazdasági programja igazodjon a Magyarország versenyképességi stratégiája 2024-2030 és a HEVES MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJA (2021-2027) céljaihoz. Építsen azokra a stratégiai célokra, melyek az operatív programok (ágazati vagy regionális) megjelenésekor támogatott célok, megfelelő projektötletek lehetnek.

A Gazdasági Program összeállítását befolyásoló tényezők

Külső:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- térségi területfejlesztési program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,

Belső:

- a település adottságai,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület javaslatai,
- a lakosság igényei,
- a településen működő intézmények és civil szervezetek javaslatai, elvárásai.

A korábbi települési tervezési dokumentációk (*Helyi Építési Szabályzat, Településképi Arculati Kézikönyv*) és a Polgármester szakmai programja (2024-2029) alkotja meg a változásokhoz alkalmazkodni tudó gazdasági programját, mely az elért és meglévő eredmények megőrzésén túl a tartós értékek megteremtésére és megtartására törekszik.

HELYZETÉRTÉKELÉS

Novaj jelenlegi helyzete

Novaj fennállásának 750 éve alatt kétszer is szinte teljesen elpusztult, de megmaradt lakosainak kitartásából, és az újonnan betelepülőknek hála újraneépült. Novaj lakói szorgalmának és akaraterejének köszönhetően mára egy nyugodt és biztonságos életet kínáló, jó adottságokkal rendelkező településsé fejlődött.

A település Eger megyeszékhelytől 12 km-re, Mezőkövesdtől 11 km-re fekszik, ennek hála az itt élők számára a biztosított az kórházi és szakorvosi ellátás, a közép- és felsőfokú oktatás, a sportolási és kapcsolódási lehetőségek. A közelség azonban veszélyeket is hordoz magában, mivel a városi vonzás miatt kérdéses, hogy a helyi intézményeket, kereskedelmi szolgáltatásokat, szórakozási lehetőségeket milyen mértékben és mennyien veszik igénybe az újonnan is beköltöző, fiatalabb korosztályok. A helyi munkalehetőségek hiánya eleve arra készteti az itt élőket, hogy életük döntő részét munkahelyeikhez közel töltsék. Szükséges tehát, hogy Novaj ellensúlyt képezve, mint nyugodt, biztonságos település „hazahívja” lakóit, hogy szabadidejüket helyben töltsék el.

Az egyre inkább felértékelődő egészséges életmód, tiszta levegő, zajmentes, nyugodt környezet pozitív helyzetbe hozta Novajt. Bár a település jelenleg is előregedő tendenciát mutat, mégis észrevehető, hogy egyre több fiatalcsalád választja otthonának a települést kedvező fekvése, a közbiztonság magas szintje, a nyugodt, békés élet, a természeti környezet, a helyi társadalom közösségi igényei és a város közelsége – egyszerűen élhető környezetté válása - miatt, ami mind a mai napig biztosított. A településen kiépítésre kerültek a közművel, a víz-, gáz-, szennyvízhálózat.

Novaji Községi Szintér és Könyvtár felújítása során kiemelt szempont volt az akadálymentesség megteremtése, az energetikai korszerűsítés a környezetvédelem és az energiatakarékosság érdekében. A községben napközitthonos óvoda, általános iskola működik, ellátva az óvodás és általános iskolás korú gyermekek oktatását.

Az az idősek házi szociális gondozása, szociális étkeztetés biztosítását az önkormányzat alkalmazásában álló gondozónők látják el, az ostorosi alapszolgáltatási központ munkatársa végzi gyermekjóléti alapellátást és családsegítést.

Az egészségügyi alapellátást háziorvos, védőnő, gyógyszerár biztosítja, a fogorvosi ellátás Ostoroson biztosított a novaji lakosok részére.

A Novaji Községi Szintér és Könyvtár elsősorban a kisebb rendezvények, és a olvasni, művelődni vágyók színtere, míg a település tulajdonában lévő, de az Egri Tankerületi Központ fenntartásában álló Általános Iskola és kézilabdapálya a település központjában sok községi és lakossági rendezvény helyszínéül szolgál.

A sportolási lehetőség a település füves futball pályáján, a futballpályát körbeölelő futókörön, valamint a Hősök terén található szabadterei fitnessparkban megoldott. A legifjabb lakosság nagy öröme a községben egy játszótér is található, részükre sportolási lehetőség adott a központban található kézilabdapályán.

Több egyesület, civil szervezet alakult, összefogva a különböző korosztályokat: Novaji Remélők Egyesülete, Novaji Hagyományörző Egyesület, Ostoros-Novaj Egyetértés Vadásztársaság.

A közbiztonságról az Egri Városi Rendőrkapitányság körzeti megbízott kihelyezésével, az Novaji Polgárőr Egyesület segítségével gondoskodik.

Állandó népesség száma: (2025.01.01.):	1370
Lakónépesség száma (2025.01.01.):	1309
Ezen belül:	
0-14 évesek aránya	11,9 %
15-59 évesek aránya	62,48 %
60 feletti aránya	25,62 %
Lakásállomány	564 db

Novaj település helyzetének elemzése:

Erősségek:

Novaj Matyó-, és Palócföld határán fekszik, így gazdag kulturális hagyatékkal bír. Közel vagyunk mind Eger, mind Mezőkövesd városához.

Az Önkormányzat a 2019-2024-es időszakban felelős, takarékos gazdálkodással megszilárdította anyagi helyzetét, növelte helyi bevételeit. Pályázati forrásokból jelentős mennyiségű infrastrukturális fejlesztés történt, ennek köszönhetően a településen az életszínvonal emelkedett.

A településen aktívak a helyi civil szervezetek, akik mind a közösségépítésben, mint a hagyományok ápolásában a Képviselő-testület munkáját segíteni képesek és akarják.

A kiüresedett ingatlanokat, beépítési telkeket elsősorban fiatalok vásárolták meg, és ők helyben képzelik el saját és családjuk jövőjét. Fiatalos, modern szemléletükkel segítik a település fejlesztését.

Gyengeségek:

A település lakosainak életkor szerinti összetétele – az itt otthont teremtő fiatalok ellenére – továbbra is elöregedő az elmúlt évek statisztikái alapján. A település nem tekinthető turisztikai célnak, nincs turisztikai látványosság, kevés a kulturális esemény, rendezvény, alig működik a melegétekezést biztosító szálláshely, vendéglátó egység nincs. A településen kis számmal vannak jelen jelentős árbevétellel rendelkező vállalkozások, de adottságai nem teszik lehetővé iparterület létrehozását.

A település a helyi iparüzési adó és magánszemélyek kommunális adója fenntartásával tud saját bevételt generálni, ennek okán Novaj nem tartozik az erősebb pénzügyi háttérrel rendelkező kistelepülések közé.

Veszélyek:

A település felső iskolája 2016-ban bezárt, mivel a tanulók létszáma drasztikusan lecsökkent, így az iskolai nevelés helyben csak az alsó tagozatos korú gyermekek részére biztosított. Az elmúlt időszakokban nem növekedett azon vállalkozások száma, amelyekből helyi adóbevétel keletkezne, vagy helyi munkahelyek számát növelné.

Lehetőségek:

A település belterületén üresen álló ingatlanok és a még beépítetlen telkek értékesítésével elérhető a lakosságszám növekedése, az előregedő lakosság fiatalítása. A jelenleg funkció nélküli felső iskola épületének rövid- vagy hosszútávon történő hasznosítása (bérbeadással, pályázati forrásból történő fejlesztése) új közösségi színteret eredményezhet.

A Mezőkövesd irányába futó bekötőút felújítása esetén, településünk teljes egészében bekapcsolódna a térség közigazgatási-, infrastruktúrális-, gazdasági-, illetve logisztikai vérkeringésébe is.

Községünkben alsó tagozatos iskola működik, 4 osztályos összevont létszámmal, 8 fővel. Az iskola fenntartása, létszámának bővítése prioritás.

Közösségépítő munkával, a helyi vállalkozások, vállalkozók, illetve a különböző korosztályok, különösen a fiatalok bevonásával egészen új fejlesztési irányok nyílhatnak meg a település előtt.

Novajon máig élő a lovaskultúra, a településen számos olyan család van, amely lovakat tart, ezen családok közösségünk vérkeringésébe való becsatolása turizmusfejlesztő lehetőség.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

INFRASTRUKTÚRA ÉS BIZTONSÁG

1. Útfelújítás

Település kiemelt céljai között szerepel a belterületi utak felújítása, ezáltal a közúti közlekedés biztonságának javítása. Folytatva a már megkezdett felújításokat alapfeladat, hogy további fejlesztések valósuljanak meg a településen.

Településünk jelentős összegű TOP_PLUSZ pályázati forrást nyert három belterületi utca felújítására, amelynek kivitelezése az új ciklus prioritása.

Felújításra kerülő utcák és megvalósítás:

- István út: burkolat teljes felújítása, új aszfalt kopóréteggel, két oldali útszélesítés utáni teljes szélességű új aszfalt kopóréteg építése. Adott szakaszon található meglévő térburkolat bontása és új térkő burkolat kialakítása.
- Arany János út: burkolat teljes felújítása, új aszfalt kopóréteggel.
- Imre út: felújítás, burkolat teljes felújítása, új aszfalt kopóréteggel.

További területek:

- Jókai Mór utca felső részének rendbetétele legalább 50-70 méteres szakaszon, akár murvás, zúzottköves borítással.
- Lehetőség szerint a Jókai Mór utca felső részének és Petőfi utca felső részével való összekötésének kialakítása, rendezése a jellegzetes novaji pincesor megközelíthetőségének javítás érdekében.
- Mezőkövesdi bekötőút (2503) rendbetétele, felújítása (új aszfalt kopóréteggel). Az út Magyar Állam tulajdonában áll, ehhez tehát szükséges a közút kezelőjével való megállapodás, valamint a megvalósításhoz pályázati forrás felkutatása szükséges.

Várható eredmények: Az utak korszerűsítésével nemcsak a közúti közlekedés válik biztonságosabbá és kényelmesebbé, hanem a település arculata is jelentős mértékben javul. Amennyiben a Mezőkövesdi bekötőút felújítása megvalósulhatna, a település délkeleti oldalról megközelíthetősége is biztonságosabbá válna.

2. Járdaépítés

A település egyik kiemelt célja a gyalogos közlekedés biztonságának és kényelmének javítása, különös tekintettel a legforgalmasabb területekre. Az előregedett, rossz állapotú járdák felújítása a közlekedési infrastruktúra egyik alapvető eleme.

Felújítandó területek:

- Mátyás út: a település egyik legforgalmasabb területe, ahol a járdaszakasz felújítása sürgető feladat. Jelenleg pályázati forrásból a járdaszakasz egy része már felújításra került, jelenlegi felújítás 285 méteres szakaszt érint, tervezés elkészült, beszerzési eljárás lefolytatása a kivitelező kiválasztása folyamatban van.
A járdaszakasz megtámasztása betonalapgerendára rakott zsalukőfal épül, vasalva és betonnal kiöntve. Fagyvédő réteg kerül kialakítása, valamint soványbetonréteg építése, aszfaltbeton kopóréteggel.
- a maradék szakaszra pályázati lehetőségek felkutatása (önerő nélkül, vagy önerővel).

Elvárt eredmények: A járdák korszerűsítésével nemcsak a gyalogos közlekedés válik biztonságosabbá és kényelmesebbé, hanem a település arculata is javul.

3. Térfigyelő kamerák

A kamerák célja a közbiztonság növelése, közutak, közterületek rendeltetésszerű használatának kikényszerítése, az illegális használat, a hulladéklerakás megelőzése, az esetleges elkövetők felelősségére vonása az Önkormányzatnak okozott kár megtérítése.

Jelenlegi helyzet: jelenleg a településen két köztéri kamera működik, ezek mellé legalább 6 további kamera kihelyezése.

Helyszínek: az eddig és a jövőbeli tapasztalatok, lakossági visszajelzések kiértékelése alapján szükséges meghatározni.

Finanszírozás: pályázati források igénybevételével, de ahol égető szükség van rá, ott lehetőségekhez mérten az Önkormányzati és közösségi forrásokat, civil szervezetek pályázati lehetőségeiből (Pl.: Novaji Polgárőr Egyesület bevonása) szeretnénk erre fordítani.

4. Buszmegállók felújítása

A közösségi közlekedés minőségének javítása érdekében az önkormányzat kiemelt figyelmé kíván fordítani a buszmegállók állapotának felmérésére, korszerűsítésére. Fejlesztés célja, hogy a buszmegállók esztétikailag és funkcionálisan is megfeleljenek a lakossági igényeknek, kényelmes és biztonságos várakozási lehetőséget biztosítva.

Meglévő buszmegállók állapotfelmérés és felújítása:

- állapotfelmérés: első lépésként az önkormányzat szakemberei megvizsgálják a meglévő buszmegállók jelenlegi állapotát, különös tekintettel az esztétikai megjelenésre, a szerkezeti állapotra, valamint a funkcionális szempontokra.
- felújítás: magába foglalja az állagmegóvást, fedetté való átalakítást (esővédelem), ülőhelyek kialakítását. A felújítás során figyelmet fordítunk a fenntarthatóságra.

Várható eredmények: A korszerűsített buszmegállók jelentősen javítják a település közlekedési infrastruktúráját, növelik a közösségi közlekedés vonzerejét, és kényelmesebb várakozási környezetet biztosítanak. A fejlesztések hozzájárulnak ahhoz, hogy a településen élők életminősége tovább javuljon, és a településképp modernebbé, vonzóbbá váljon.

5. Külterületi és belterületi utak tulajdonjogának rendezése

2022. évben a Magyar Állam képviselője tájékoztatta Önkormányzatunkat, hogy a termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény 3. § (4) bekezdése értelmében Novaj település közigazgatási

területén 83 külterületi és 2 belterületi út esetében a tulajdonosi jogokat átadja az Önkormányzat részére. Ez ügyben 2022. év óta folyamatosak az egyeztetések, a jogügylet még nem zárult le.

Várható eredmény: Az utak megszerzésével olyan infrastrukturális fejlesztések is megindíthatók, amelyeknek eddig a tulajdonosi összetétel akadályt jelentettek, illetőleg a tulajdonosi jogok rendezését követően az önkormányzati vagyon növekszik.

OKTATÁS-NEVELÉS ÉS SZOCIÁLIS INTÉZKEDÉSEK

1. Iskola megtartása, óvoda létszámbővítése

Egy település jövője a felnövekvő gyermekekben van, ezért is fontos, hogy számukra megteremtjük a helyben való nevelés és oktatás lehetőségét. A jövő nemzedékének jövőjéért mi, jelenleg aktívan dolgozó, közösségi életben résztvevő felnőttek vagyunk felelősek, ezért lehetőségeinkhez mérten olyan döntések meghozatalára vagyunk kötelesek, amely a gyermekek testi, lelki, erkölcsi, érzelmi fejlődését szolgálja.

Célok:

- **Alsó-tagozatos iskola fenntartása létszámbővítéssel:** a jelenleg összevont négy osztály létszámát növelni kell. Ehhez szükséges, hogy az Egri Tankerületi Központtal szorosan együttműködve felhívjuk a figyelmet arra, hogy a helybeni oktatás színvonala is elérheti a városi oktatás színvonalát. Az Egri Tankerülettel való együttműködés keretében pályázatok benyújtását tartjuk indokoltnak az általános iskola épületének általános fejlesztése, energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése érdekében.
- **Novaji Napköziotthonos Óvoda létszámbővítése:** az intézményi férőhelyek száma lehetővé teszi, hogy nagyobb fokú létszámbővítésre kerüljön sor. Ehhez bár Alapító Okirat módosítására, illetőleg a pedagógus létszám növelésére van szükség, de a formális intézkedést követően, az óvoda létszáma egészen 55 főig bővíthető.

Várható eredmény:

- **Alsó-tagozatos iskola:** az itt iskolába járó gyermekek nyugodt, megbízható környezetben, a településen maradva, azt jobban megismerve szerezhetik meg alapfokú ismereteiket.
- **Novaji Napköziotthonos Óvoda:** az épület energetikai felújítását követően az intézmény kihasználtsága nő, továbbá egy fő részére az önkormányzat munkalehetőséget teremt.

3. Szociális intézkedések megreformálása

A szociális érzékenység, a település polgárainak jóléte alapvető kérdés minden önkormányzat esetében. Bár a jogalkotó az önmagáról gondoskodni nem képes, vagy a gondoskodást igénylő polgárok esetében a legnagyobb felelősséget a családra helyezi, mégis az önkormányzatnak törvényből fakadó kötelező feladata a szociális segítségnyújtás.

Ezért szükséges egy új, átgondolt települési támogató rendszert kialakító helyi rendelet létrehozása, amely igazságos, egyenlőségen alapuló természetbeni és pénzbeli segítséget képes nyújtani a rászoruló polgárok részére.

KULTÚRA, HAGYOMÁNYÁPOLÁS

1. Remélés

A remélés a farsang végéhez köthető téltemető, tavaszváró, alakoskodó szokás a Heves vármegyei Novaj községben. A novaji remélés 2016-ban az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére került. A Novaji Remélés mint hagyomány fenntartása prioritás, hiszen településünk néphagyományáról van szó, amelyet elhalni nem engedhetünk, sőt, a fiatalabb nemzedékkel is meg kell ismertetnünk, és rájuk hagyva biztosítanunk kell tovább élését.

Továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy a Novaji Remélők Egyesületével való jó kapcsolatot fenntartsuk és a Remélést, mint hagyományörző rendezvényt minden évben megtartva fejlesszük Novaj turisztikai vonzerejét.

2. Rendezvények

Az Önkormányzat bár stabil pénzügyi helyzettel rendelkezik, nem képes vállalni több nagyvolumenű rendezvény főszervezői feladatait.

Cél:

- a lakossággal együttműködve, az ő javaslataikat és meglátásaikat is figyelembe véve, a kulturális szakembereinkkel és a képviselőkkel együttműködve olyan rendezvény honosítsunk meg, amely szórakozást biztosít a település **minden korosztályának**.
- a nagyobb ünnepkörökhöz kötődve olyan kisebb rendezvények kialakítása, amelyek esetében a főszervezői feladatokat átvállalják a civil szervezetek, és az önkormányzat kisebb segítségével is korosztályokra szabott szabadidős programot tudunk biztosítani.

Várható eredmény: egy nagyobb, nívósabb rendezvény a költségvetés tekintetében könnyebben tervezhető, és kevésbé megterhelő, mint sok kisebb rendezvény megtartása. Emellett egy nagyobb rendezvény, amely jelentősebb támogatással bír, jobban meg tudja szólítani a település valamennyi korosztályát, és emellett a település turisztikai vonzerejét is növelni képes.

A nagyobb ünnepkörökhöz kötődő kisebb rendezvények tematikus kidolgozásával az év úgy fedhető le helyi programokkal, hogy adott rendezvény mindig egy korosztályt céloz meg, így a programok tervezése korosztályra szabható.

KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS TÁRSADALMI MUNKA

1. Társadalmi munka ösztönzése

A helyi lakosság bevonása olyan kezdeményezésekbe, mint a faültetések, virágosítás, játszóterek karbantartása, közterületek fejlesztése, megtisztítása. Ez elősegíti a közösségi felelősségvállalást és környezetünk védelmét. A programok sikerességét önkormányzati kisebb elismerések ösztönözhetik, amelyeket elismerik az aktív részvételt és az elkötelezettséget.

2. Hőkészlet, árvíz-készlet

A klímaváltozás eredménye, hogy időjárásunk egyre kiszámíthatatlanabb. A tavaszi és őszi időszakban esőzések, a téli időszakban a havazás váratlanul csaphat le. A település két domb között fekszik, áradás esetén a lezúduló vízmennyiség, vagy nagyobb havazás esetén a településről való kijutás akadályokat és veszélyeket rejt.

Megvalósítás: előzetesen egy megfelelő készlet terv kidolgozása szükséges, akár szakemberek, szakhatóságok bevonásával, majd a lakosság megszólítása és bevonása.

Várható eredmény: Közösségi együttműködéssel, a település lakóinak bevonásával létrehozható olyan készlet szemlélet, amely riadóláncszerű jelzéssel a váratlan időjárási események kezelését és megoldását gyorsabbá teheti.

3. Civil szervezetek bevonása

Településünkön több civil szervezet működik, amelyek közösségi életbe való bevonása már megkezdődött. A helyi civil szervezetek részt vállalnak az adventi időszak rendezvényein.

A civil szervezetek mellett közösségformáló erővel bírnak, közösségi életbe, rendezvényeinkbe való bevonásukkal a lakosság nagyobb része megszólítható, valamint rajtuk keresztül nagyobb mértékben nyerhető információ a lakosság igényei, elképzelései tekintetében.

4. Lovasok, lovaskultúra

Novajon máig aktív a lovaskultúra, hiszen sok lótarló család él a településen. A magyarság lovas nemzet, így a lovas hagyományok ápolása nemcsak közösségépítő, hanem turizmus-fejlesztő hatással is bír.

Megvalósítás: a lovasok megszólítása, települési rendezvényeinken való aktív részvételle. Támogatni a helyi lovassport fejlesztését, a lovas tradíciók felélesztését. A település határa, a külterületi utak jól használhatók akár lovaglásra is.

Várható eredmény: a rendezvények színvonalát emeli, műsorpalettáját is bővíti a lovasok jelenléte. Emellett rajtuk keresztül és velük együttműködve kapcsolat létesíthető a Noszvaji Mátyus Udvarházzal akár kihelyezett lovagoltatás, lovasoktatás megvalósítása érdekében.

SZABADIDŐS ÉS REKREÁCIÓS FEJLESZTÉSEK, SPORT

1. Játsszóter megnyitása

Pályázati forrásból megvalósult játsszóter a Hősök terén biztonsági okokból lezárásra került, ennek újbóli megnyitása elsődleges céljaink között szerepel. A játsszóterhez tartozik a kültéri fitnesspark, amely szintén pályázati forrásból valósult meg.

Megvalósítás: A játsszóteri eszközök és fitness eszközök biztonsági előírásoknak megfelelően történő átalakítása, eszközök szakszerű javítása arra jogosultsággal rendelkező szakember segítségével. Ezt követően a játsszóteri eszközök és fitness eszközök megfelelősége tanúsításának elvégzése.

Várható eredmény: játsszóter nemcsak a gyermekek, hanem minden korosztály részére békés kikapcsolódási lehetőséget biztosít ismét a település központjában.

3. Futballpálya és futókör

A település délkeleti részén található futballpálya a korábban működő felnőtt futballcsapatnak adott otthont. Sajnálatos módon a csapat feloszlása a futballpálya kihasználatlanságához vezetett.

Cél – 2 irány:

- a) A futballpálya ismét adjon otthont futballcsapatnak, még ha az a csapat csak hobbi és kikapcsolódásszinten is veszi igénybe a területet. Ez esetben olyan megállapodás köthető, amelynek keretében a használatért cserébe a füves pálya és a pályához kapcsolódó létesítmények karbantartása megtörténik, ez tehermentesíti az önkormányzatot.
- b) A futballpálya és futókör rendbetételével ismét megnyílna a szabad sportolási lehetőség a település lakossága számára, emellett esetleges rendezvényhelyszínként történő hasznosítása a terület nagyságából fakadóan lehetséges.

Várható eredmény: a sportolás az egészséges életmód alapja. A település sportéletének fejlesztése és felvirágoztatása mindannyiunk érdeke. A sportolási lehetőség megteremtése kedvez a tömegsportoknak és diáksportoknak.

KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ZÖLDTERÜLET FEJLESZTÉS

1. Parkosítás, virágosítás, fásítás

A település különböző részein, például utcák mentén, kézilabda és futballpálya mellett, faluház udvarán fásítási és virágosítási akciók szervezése, amelyek hozzájárulnak a zöldfelületek növeléséhez és a környezet minőségének javításához. A lakosság bevonása az ültetési programokba növeli az emberek elkötelezettségét és felelősségérzetét a közvetlen környezetük iránt.

GAZDASÁGI ÉS INGATLANFEJLESZTÉSEK

1. Gondozási központ épület belső felújítása, villamoshálózat fejlesztése

Az önkormányzati tulajdonban lévő Gondozási Központ esetében az Önkormányzat pályázatot nyert el tetőfelújítás, energetikai korszerűsítés megvalósítására. A tetőfelújítás megkezdődött, az energetikai korszerűsítés beszerzési eljárása zajlik. Az épület korszerűsítése azonban nem állhat meg itt, indokolt a teljes belső felújítás, a villamoshálózat felújítása, lehetőség szerint a belső bútorzat cseréje is.

Megvalósítás:

- a belső felújítás pályázati forrás nélkül, saját forrásból nem valósítható meg, mivel az önkormányzat jelenlegi tartalékai nem fedeznék a munkálatokat. Pályázati forrás elnyerése esetén, tervezést követően a beszerzési eljárás lefolytatása után megvalósítható a belső felújítás.
- indokolt mindenképpen az ingatlan villamos hálózatának felújítása. Az épület kora miatt a villamoshálózat elavult, biztonságos üzemeltetés megkívánja annak korszerűsítését.
- bútorzat cseréje akár saját forrás hozzáátételével megvalósítható abban az esetben, ha a belső felújítás és a villamoshálózat korszerűsítésére rendelkezésre áll pályázati forrás.

Várható eredmény: a település az épület teljeskörű korszerűsítésével egy olyan intézményt ad át a település lakói részére, amelyben méltó környezetben tud tovább működni a gondozási központ, és az épületben található nagyterem akár kisebb összejövetelek, családi események részére is kiadható, amellyel az önkormányzat saját bevételt generálhat.

2. Templomkert, templomfeljárt és kerítés felújítása

A Római Katolikus Templom településünk központjában található, környezete megnyugtató hangulatot, békét áraszt.

Megvalósítási cél:

- A templomfeljárt felső részének felújítása megtörtént, azonban időszerű és igény is mutatkozik a feljárt alsó részének felújítására. Emellett a templomkertet övező kerítés az időmúlása okán leromlott állapotú. Pályázati forrás felkutatása esetén a Római Katolikus Templom környezetének teljes felújítása, rendbetétele megvalósítható.
- Kültéri házasságkötő helyszín kialakítása: a fiatalok körében nagy igény mutatkozik a kültéri esküvők megtartására, és a templomkert az ifjú házasulandók számára egy közel tökéletes helyszín, annak okán is, hogy az esküvők nagyobb részében a polgári szertartást mai napig kiegészíti az egyházi szertartás. A templomkertben akár saját forrásból kialakításra kerülhetne egy olyan helyszín, amely a fiatalok számára méltó környezetet biztosít életük meghatározó eseményéhez.

Várható eredmények: egy olyan környezet kialakítása, amely biztonságos és szakrális értékkel bír a település központjában, emellett megnyugvást és feltöltődést jelent a település lakói részére. A házasságkötő helyszín kialakításával az önkormányzat emellett saját bevételhez juthat.

SAJÁT BEVÉTELEK

1. Adópolitika

Továbbra is stratégiai kérdésnek tartjuk, hogy az alkalmazott adópolitika tegye lehetővé minél több vállalkozás számára, hogy működésének helyszínéül Novaj települést válassza. Emellett határozott következetességgel kell kiállni az adófegyelem erősítése mellett.

Az alkalmazott gyakorlat különösen fontos szabályozási elve, hogy a központi adópolitikából fakadó helyi szabályozás és a lakosság teherbíró képessége fenntartható egyensúlyba legyen. Ez fogja meghatározni az önkormányzatnak a települési adó különböző fajtáinak bevezetéséhez kialakítandó viszonyát.

Az magánszemélyek kommunális adója tekintetében történt mértékemelés a gazdálkodás központi rendszere, illetve a helyi közös célok eléréséhez szükséges gazdasági alapok megteremtési kényszere idézte elő. Az adónemből befolyt többletet az Önkormányzat transzparens módon fogja – a korábban meghatározott célokat figyelembe véve – elkölteni.

MEGLÉVŐ ÉRTÉKEK MEGÓVÁSA

1. Közösségi értékek megóvása

A helyi kulturális és építettség értékek, valamint a természeti környezet védelme alapvető fontosságú a település identitásának megőrzésében. Felújítási programok indítása a középületek és műemlékek korszerűsítésére biztosítja, hogy a közösség számára fontos helyek és épületek továbbra is hozzáférhetőek legyenek a jövő generáció számára.

- Fontos, hogy megóvjuk és lehetőségeinkhez mérten továbbfejlesszük, közösségi életünkbe bekapcsoljuk a Faluházat.
- Lényegi kérdés, hogy megfelelően hasznosítani tudjuk a leromló állapotú Alsó iskola épületét.

Ezek az intézkedések egyaránt segítenek a közösség szociális, gazdasági és környezeti fejlődésében, valamint hozzájárulnak a település fenntarthatóságához.

2. Önkormányzati tulajdonú ingatlanok hasznosítási konstrukcióinak felülvizsgálata
Önkormányzatunk méretéhez képest jelentős ingatlanvagyonnal rendelkezik, melyek egy része forgalomképtelen, másik része korlátozottan forgalomképes vagyonnak számít.
Az önkormányzat teljesítőképességéből fakadóan nem tudja valamennyi ingatlanát önmaga hasznosítani, így célszerű ezen ingatlanok esetében olyan konstrukciók vállalása, amely biztosítja az ingatlanok állagának megóvását, de saját bevételhez is juttatja az önkormányzatot.

Prioritás e tekintetben:

- folyamatosan romló állapotú Alsó Iskola hasznosítási kérdésének megoldása – bérbeadással vagy végső soron értékesítéssel.
- Mátyás út 61. szám alatt található jelenleg bérleti szerződéssel érintett ingatlan bérleti szerződésének felbontása annak okán, hogy a szerződésben foglaltak nem teljesültek. Az ügy megoldásához indokolt jogi segítség igénybevétele, hogy a jelenlegi jogviszony felbontása miatt az Önkormányzat csak szükségszerű mértékben „károsuljon”. Ezt követően az ingatlan ismét hasznosítható, akár új bérleti jogviszony keretében is.
Az épület tekintetében több érdeklődés is érkezett, ebből kifolyólag fontos, hogy a helyzetet mielőbb rendezzük és új lehetőségeinket kiaknázzuk.

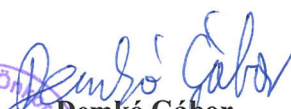
JÖVŐKÉP

Az önkormányzat gazdasági programjának meg kell határozni és meg kell mutatnia a település fejlődési, fejlesztési irányát, és ennek érdekében a meglévő és lehetséges gazdasági és pénzügyi forrásokat kell prognosztizálnia.

A jelen programban felvázolt koncepció akkor lesz sikeres és eredményes, ha a lehető legtöbb dolgot meg tudjuk valósítani belőle, és a folyamat során be tudunk kapcsolódni minden olyan országos, területi koncepcióba, melynek részeként a mi településünk is fejlődik.

Az önkormányzat alapvető célja az, hogy a települési infrastruktúra fejlesztésével, a közszolgáltatások színvonalának emelésével javítsa a település polgárainak életminőségét. Ebben a törekvésében az önkormányzat számít a település polgárainak, az itt működő vállalkozásoknak, a civil szervezeteknek és az itt érdekelt közszolgáltatók, az állami és önkormányzati intézmények minden munkatársának aktív részvételére és konstruktív együttműködésére. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a különböző erőforrásokat és tevékenységeket összehangolja, közös mederbe terelje, minden itt élő, itt dolgozó vagy ide látogató ember közös java érdekében.

Novaj, 2025. március 24.

Demkó Gábor
polgármester

